

б) підтримувати зв'язки з відповідними громадськими організаціями інших країн з метою обміну досвідом роботи.

Форми і методи роботи громадських формувань з охорони громадського порядку.

Громадські формування з охорони громадського порядку проводять свою діяльність під контролем органів внутрішніх справ шляхом:

1) Спільного з працівниками органів внутрішніх справ, патрулювання і виставлення постів на вулицях, майданах, залізничних вокзалах, в аеропортах, морських і річкових портах, у місцях компактного проживання громадян, розташування підприємств, установ, організацій, навчальних закладів, а також у місцях можливої появи порушників; участі в забезпеченні охорони громадського порядку під час проведення масових заходів, погоджених у випадках, передбачених законом, з виконавчими органами місцевого самоврядування;

2) Участі у заходах правоохоронних органів, спрямованих на боротьбу з окремими видами правопорушень.

Обов'язки і права членів громадських формувань з охорони громадського порядку

Члени громадських формувань з охорони громадського порядку зобов'язані:

1) брати активну участь в охороні громадського порядку, припиненні адміністративних правопорушень і злочинів та запобіганні їм;

2) під час виконання обов'язків з охорони громадського порядку мати особисте посвідчення члена громадського формування та нарукану пов'язку;

3) доставляти в міліцію, штаб громадського формування з охорони громадського порядку або громадський пункт охорони порядку, осіб, які вчинили адміністративне правопорушення, з метою його припинення, якщо вичерпано інші заходи впливу, встановлення особи порушника, складення протоколу про адміністративне правопорушення у разі неможливості скласти його на місці вчинення правопорушення, якщо складення протоколу є обов'язковим;

4) надавати у межах наданих їм прав допомогу народним депутатам України, представникам органів державної влади та органів місцевого самоврядування у їх законній діяльності, якщо в цьому їм чиниться протидія або загрожує небезпека з боку правопорушників.

По закінченню патрулювання, член громадського формування зобов'язаний написати рапорт про несення служби. В щоденнику чергування робиться запис про час і місце патрулювання, після чого в ньому розписується працівники міліції з якими неслася служба.

Золотарьова Н.І.

*професор кафедри адміністративного права
та організації адміністративної діяльності
Академії управління МВС,
кандидат юридичних наук, доцент*

Взаємодія органів внутрішніх справ з громадськими організаціями щодо забезпечення охорони природи

Стан навколишнього природного середовища та екологічна безпека є найгострішою соціально-економічною проблемою в нашій країні. Відповідно статті 16 Конституції України, забезпечення екологічної безпеки і підтримання екологічної рівноваги на території України є обов'язком держави [1]. Він покладений на відповідні органи влади, місцевого самоврядування та громадські організації, які здійснюють охорону навколишнього природного середовища, раціональне використання природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки та життєдіяльність людини.

Основними функціями виконавчої влади у сфері охорони природи є реалізація екологічного законодавства, контроль за додержанням вимог екологічної безпеки, забезпечення проведення ефективних і комплексних заходів щодо охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання природних ресурсів, досягнення узгодженості дій державних і громадських організацій у галузі охорони навколишнього природного середовища [2]. Органами екологічної безпеки поділяють на органи загальної та спеціальної компетенції [3].

Але серед спеціальних органів в сфері охорони навколишнього природного середовища хоч і не названий такий орган як міліція, основним призначенням якої є охорона громадського порядку та громадської безпеки, захист прав і свобод людини, припинення правопорушень та

злочинів. Однак поряд з цим вона здійснює адміністративну діяльність з охорони природи.

Закон України „Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону» ст.9 передбачає основні завдання громадських формувань з охорони громадського порядку щодо екологічних прав у разі виникнення надзвичайних ситуацій: надання невідкладної допомоги особам, які потерпіли від нещасних випадків та правопорушень, а також у рятуванні людей і майна. Стаття 10 визначає права громадських формувань: охорону природи.

Основними формами взаємодії є проведення спільних патрулювань та постів разом з органами внутрішніх справ, екологічними органами громадськими організаціями.

Раніше чітко здійснювалась взаємодія органів внутрішніх справ з природоохоронними органами щодо охорони природи. У відповідності до Наказу МВС СРСР №215 від 28 листопада 1983 року «Про вдосконалення роботи ОВС щодо сприяння природоохоронним органам» передбачався ряд заходів підрозділів органів внутрішніх справ для забезпечення охорони навколишнього природного середовища.

Періодично органами внутрішніх справ разом з громадськими організаціями проводяться профілактичні операції щодо захисту відповідних об'єктів навколишнього природного середовища. Це такі операції як «Новорічна ялинка», «Первоцвіт», «Полювання», «Нерест» та інші.

Щорічно проводиться оперативно-профілактична операція «Новорічна ялинка» з метою упередження та недопущення несанкціонованої вирубки та реалізації хвойних дерев. Згідно розроблених ГУМВС України в різних областях планів на території областей в кожному лісовому господарстві створюється штаби, мобільні групи та організується їх робота. У складі цих підрозділів працюють співробітники органів внутрішніх справ, лісничі, представники Державної екологічної інспекції та громадських організацій. Постійно проводяться рейдові перевірки з метою недопущення і виявлення порушень при заготівлі, перевезенні та реалізації новорічних ялинок. Також створюються тимчасові пости на дорогах, залізничних станціях і в населених пунктах, на яких здійснюються перевірки документів на право перевезення та реалізацію ялинок. Такі операції дають відповідні результати.

В грудні 2008 року правоохоронці Київської області вилучили 750 ялинок, затримано 94 браконьєрів, що готували ялинки для продажу на ринках міста Києва. Порушники завдали збитків державі майже на 10 тисяч гривень.

На Буковині у 2008 році за адміністративні правопорушення пов'язані з вирубкою та реалізацією хвойних дерев співробітники міліції затримали 70 осіб. Вилучено 922 ялинка на загальну суму 10624 гривень. Аналогічно ситуація склалася і інших регіонах України.

Загальнодержавна оперативно-профілактична операція «Первоцвіт» проводиться з метою захисту від порушників рослин, занесених до Червоної книги, що опинилися під загрозою повного зникнення. Згідно зі ст. 88-1 частиною 1 Кодексу України про адміністративні правопорушення, «порушення порядку придбання чи збуту об'єктів тваринного або рослинного світу тягне за собою накладання штрафу від трьох до восьми неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією об'єктів тваринного або рослинного світу чи без такої». Тобто, екологічні правопорушники за кожну зірвану рослину змушені будуть заплатити штраф від 51 до 136 гривень. Так, наприклад при проведенні операції „Первоцвіт» у Львівській області було здійснено 15 перевірок у місцях реалізації – на львівських ринках. 13 осіб притягнуто до відповідальності за статтею 88-1 ч.1 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

У відповідності до Закону України «Про мисливське господарство і мисливство» від 22 лютого 2000 року № 1478-11, Положення про Державний комітет лісового господарства України, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 27 червня 2007 року № 883 та відомчих актів Державного комітету лісового господарства України відбувається полювання на території України у визначений термін.

В цей період співробітниками органів внутрішніх справ у взаємодії з мисливськими товариствами, органами охорони навколишнього природного середовища та громадськими організаціями здійснюється операція «Полювання» згідно Вказівки МВС України та розпорядження відповідного підрозділу органів внутрішніх справ.

Значних результатів у виявленні правопорушників в сфері полювання дають спільні рейди співробітників органів внутрішніх справ, екологічних інспекторів та громадських представників в години полювання на мисливських угіддях. Так лише у Світловодському районі Кіровоградської області у грудні 2008 року було затримано 19 порушників правил полювання. На цих осіб були складені протоколи і вони були притягнуті до адміністративної відповідальності за статтею 85 частиною 1 Кодексу України про адміністративні

правопорушення «Порушення правил використання тваринного світу».

На сьогоднішній день починаючи з березня по червень 2009 року з метою посилення державного екологічного контролю за станом охорони, використання і відтворення рибних та інших водних живих ресурсів працівниками Державної екологічної інспекції проводиться операція «Нерест – 2009». Розроблена низка основних спільних заходів щодо боротьби з браконьєрством у нерестовий період визначено:

1. Створення спільних оперативних рейдових бригад, з працівників правоохоронних органів, держрибінспекції, екологічної інспекції та представників громадських організацій.
2. Проведення спільних комплексних операцій по боротьбі з браконьєрством у нерестовий період на водоймах області.
3. Проведення рейдів з виявлення фактів перевезення незаконно виловленої та придбаної риби, вжиття заходів по перекриттю джерел розкрадання рибних ресурсів.
4. Через засоби масової інформації ознайомити населення з вимогами законодавства щодо охорони водних живих ресурсів, про відповідальність за порушення правил рибальства та встановлені правила реалізації риби.

Як бачимо, що в цих заходах одним із учасників виступають громадські організації .

Переглянувши ці приклади приходимо до висновку, що взаємодія органів внутрішніх справ з громадськістю в сфері охорони природи відбувається поверхнево. Тому необхідно на законодавчому рівні визначити основні форми спільної діяльності ОВС і об'єднань населення, що беруть участь у боротьбі з правопорушеннями і охороні навколишнього природного середовища.

Список використаних джерел:

1. Конституція України. Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст.141.
2. Закон України від 25 червня 1991 року № 1264-ХІІ «Про охорону навколишнього природного середовища // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – №41. – Ст. 546.
3. Шемшученко Ю.С. Екологічне право України. Академічний курс. К. Юридична думка. 2005. – С.164-165.

Іщенко Юрій Вікторович

*професор кафедри адміністративного права і процесу Київського національного університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент*

Територіальна громада та контроль за використанням публічного ресурсу міліції

У розділі ХІ «Місцеве самоврядування» Конституції України [1], зокрема, визначено засади організації і діяльності місцевого самоврядування як конституційно-правового інституту. Відповідно до положень частини першої статті 140 Конституції України місцеве самоврядування є правом територіальної громади самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України. У статті 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»[2] від 21 травня 1997 року конкретизовано конституційне визначення місцевого самоврядування як гарантованого державою права та реальної здатності територіальної громади самостійно, тобто через різноманітні форми безпосередньої демократії, або під відповідальність органів і посадових осіб місцевого самоврядування вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України. Територіальна громада визначається у частині першій статті 140 Конституції України як жителі села, селища та міста чи добровільне об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл.

Там, де існують територіальні громади, утворюються і органи публічної влади. Система органів публічної влади в Україні має декілька рівнів. Одним із найскладніших є місцевий рівень організації публічної влади. Саме на місцевому рівні створену складну систему органів публічного управління. Фактично, на місцевому рівні утворено три центри публічної влади. На території кожної області утворюються обласна та районні державні адміністрації, які можна вважати першим центром публічної влади. Другий центр утворюється органами місцевого